

*ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ*

***НАУКА ПРО ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ
ЯК ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ***

МАТЕРІАЛИ

***Всеукраїнської науково-практичної конференції
курсантів, студентів, ад'юнктів (аспірантів)***

26 травня 2022 року

м. Черкаси

Наука про цивільний захист як шлях становлення молодих вчених / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, ад'юнктів (аспірантів). – Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. – 290 с.

*Рекомендовано до друку на засіданні Наукового товариства курсантів (студентів), ад'юнктів (аспірантів), докторантів та молодих вчених
ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
(протокол № 4 від 08.05.2022)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією в Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
(протокол № 5 від 19.05.2022)*

Отже, військові дії у нашій країні поставили владу та громадян кожної держави перед вибором: боротися з гендерною нерівністю вже сьогодні, що зробить суспільство більш справедливим та принесе масштабну економічну вигоду, або ж зберегти незадовільний статус-кво, не наважившись на рішучі кроки. Насамперед варто зосередитися на вирішенні проблеми неоплаченого догляду за дітьми, фінансової та цифрової інклюзії та боротьбі з поширеними гендерними стереотипами.

Гендерна рівність означає, що всі людські істоти мають свободу для розвитку своїх особистих здібностей та свободу вибору без обмежень, пов'язаних із жорстко закріпленими гендерними ролями. Тобто різна поведінка, прагнення та потреби жінок і чоловіків враховуються, оцінюються й підтримуються рівним чином (Європейська Комісія, 2004) (5). Тобто досягнення гендерної рівності в суспільстві - це не відбирання влади у чоловіків і передача її жінкам. Це процес, який веде до покращення рівня життя і чоловіків, і жінок.

Проведене дослідження показало, що в умовах воєнного стану гендерний розрив тільки зростає. Такі зміни матимуть негативний вплив як на економічну поведінку громадян, так і на стан економіки держави загалом.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 8 верес. 2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.

2. Гендерна рівність може повернутися на 25 років назад. Режим доступу: <https://nzl.theukrainians.org/genderna-rivnist-mozhe-povernutysya-na-25-rokiv-nazad-cherez-pandemiyu-%e2%80%95oon.html>

3. Гендерний профіль України. Режим доступу: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/gender-equality/comparative-gender-profile-of-ukraine-.html>

4. Інтернет ресурс «Як коронавірус вплинув на гендерну рівність в Україні та яку роль в цьому відіграли стереотипи. Онуфрій Лоневський. Марія Харитоненко. Дана Тригуб'як». Режим доступу: <https://voxukraine.org/yak-coronavirus-vplivuv-na-gendernu-rivnist-v-ukraini-ta-yaku-rol-v-ciomu-vidigrali-stereotipi/>

5. Національна соціальна сервісна служба України. Урядовий портал. Режим доступу <https://nssu.gov.ua/genderna-rivnist>.

6. Nussbaum M. Women and equality: the capabilities approach / Martha Nussbaum // International Labour Review. – 1999. – Volume 138. – Number 3. – P. 227–245.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДІЯМ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Терех Т. М.

Гаврись А. П., канд. техн. наук

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Навчання дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях організовується в рамках навчальних програм з вивчення заходів безпеки, способів захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних надзвичайними ситуаціями, надання домедичної допомоги, а також Тижнів

безпеки дитини [1]. Розмірковуючи над проблемами, що стосуються навчання дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях, автори дійшли до висновку, що ця тема є досить обширною і стосується декількох аспектів. Розглянемо детальніше кожен з них.

Перш за все варто згадати про те, що ця категорія населення є наймолодшою і її навчання є найважчим. Як відомо, діти легко відволікаються, тому утримувати їхню увагу і змусити щось вдумливо слухати є завданням не з простих. Малюки не звикли спокійно сидіти на одному місці тривалий час. Дошкільнятам складно змиритися із завданням займатися тим, що сказав хтось з дорослих, а не тим, чим хочеться. Зазвичай їм швидко набридає слухання і навчання. Тому дуже важливо вміти знаходити з ними спільну мову та правильно з ними взаємодіяти. І наштовхує нас на наступну проблему – вибору способу подачі матеріалу.

Як вже згадувалось вище, діти – це та категорія населення, увагу яких спочатку важко привернути, а потім ще важче її утримувати протягом певного періоду часу. Малятам може швидко стати нецікаво і вони будуть дивитись на все на світі: дерева за вікном, картинки на стінах, будь-які рухливі об'єкти, але тільки не на того, хто намагається їм донести якусь інформацію. Складність також полягає в тому, що дошкільнята через свій юний вік не можуть засвоювати якусь наукову теорію чи довгі та перенасичені різними термінами правила діям у надзвичайних ситуаціях, особливо якщо вони подаються сухо та у надто великій кількості.

Наступною проблемою навчання дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях є те, що хоч ця вікова категорія і славиться своєю здатністю швидко запам'ятовувати та поглинати все як губка, вони також легко і швидко все забувають, якщо в подальшому це не згадують і не повторюють. Будь-яка інформація потребує регулярного повторення для кращого засвоєння, особливо якщо вона є досить великою та насиченою.

Ще одна проблема, на яку б хотілось звернути увагу – це актуальність і так звані «сучасні» небезпеки. Так, звісно, є загрози, про які нам відомо вже давно і про них зазвичай згадується найбільше. Це такі як пожежі, стихійні лиха і тому подібне. Але світ розвивається і разом з ним розвивається кількість і специфіка потенційних небезпек. Тому варто насичувати Тиждень безпеки дитини в садочках і актуальними на сьогоднішній день небезпеками, такими як, дії у разі сигналу «Тривога», небезпека піднімати невідомі небезпечні предмети і т.п.

Поговоривши про проблеми, варто вказати і їхні можливі шляхи вирішення. По-перше, треба раціонально підходити до підготовки занять з навчання дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях. Ці уроки мають бути цікавими та інтерактивними. Потрібно старатись максимально залучати дитину, щоб не втратити зв'язок з нею та її увагу. Як вже згадувалось раніше, дошкільнята дуже непосидючі, тому варто враховувати цю їхню особливість і проводити якісь ігри, конкурси, інтерактиви, вікторини та інші способи зацікавлення дітей, як описано в роботі [2]. Що завгодно, головне – це дати дитині можливість проявляти себе і свою активність, а потім винагороджувати чи хвалити її за це.

Другим обов'язковим моментом є легкість подачі матеріалу, прості слова без зайвих термінів та конструкцій, наявність великої кількості зображень чи навіть відео, наочна демонстрація тих чи інших правил. Варто також зазначити, що навіть з урахуванням цих всіх моментів, тривалість

заняття не має бути занадто довгою, дитині потрібен відпочинок. Головне, не перевантажувати дошкільнят надмірно.

Отже, безумовно, навчання дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях – це заняття не з легких. При підготовці потрібно враховувати безліч факторів та специфіку роботи з такою юною віковою категорією. Але якщо подолати ці всі труднощі, то в кінці чекає безцінна винагорода – розумні та здорові дітки, які знають як вберегти своє життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Постанова Кабінету Міністрів України №444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» від 26 червня 2013 року.

2. Гаврись А.П., Гарасимюк І.М. Використання геймінгу для підвищення ефективності навчання в закладах вищої освіти / Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених, студентів та курсантів «Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах». – ЛДУ БЖД. – Львів. – 2019. – с. 173-175.

ЩОДО ЗАХОДІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПІД ЧАС НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

Трейдіна Д. О.

Спіркіна О. О., канд. іст. наук, доцент

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України

Надзвичайна ситуація – це порушення нормальних умов життєдіяльності населення, спричинені катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією. Край важливим під час надзвичайної ситуації є індивідуальний захист, прості заходи та засоби зможуть запобігти тяжким наслідкам для здоров'я або навіть смерті.

Засоби індивідуального захисту призначені для збереження населення в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу, виникнення аварій, катастроф, стихійного лиха, а також застосування ворогом зброї масового ураження. Засоби індивідуального захисту поділяються на засоби індивідуального захисту органів дихання та засоби індивідуального захисту шкіри.

Засоби індивідуального захисту органів дихання поділяються на фільтруючі та ізолюючі. Принцип фільтрації полягає в тому, що повітря, необхідний для підтримки життєдіяльності організму людини, при проходженні через засоби захисту очищається від шкідливих домішок. Засоби захисту ізолюючого типу повністю ізолюють організм людини від навколишнього зараженого середовища.

До засобів захисту органів дихання людини відносяться протигази (що фільтрують і ізолюють) і респіратори, які є засобами промислового виробництва, а також найпростіші засоби захисту – протипилові тканинні маски і ватно-марлеві пов'язки, зазвичай виготовляються силами самого населення. Ці засоби захищають від ураження органів дихання, очей та обличчя від отруйних і радіоактивних речовин та бактеріальних засобів [1].

<i>Сандига Я. Ю., Костенко В. О.</i>	
РОЛЬ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ДІЇ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ	255
<i>Саулко О. А., Шекерська С. В., Костенко Т. В.</i>	
ОБСТАВИНИ ТРАВМУВАННЯ ГІРНИЧОРЯТУВАЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ У ВУГІЛЬНИХ ШАХТАХ.....	256
<i>Сковородко М. В., Лапшин О. О.</i>	
УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ НА ОБ'ЄКТАХ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ.....	257
<i>Скороход Я. А., Журбинський Д. А.</i>	
АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ В КРАЇНАХ ЕВРОСОЮЗУ	259
<i>Скринська С. Г., Панімаш Ю. В.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ	260
<i>Стицюк Д. М., Вовк Н. П.</i>	
ТЕНДЕНЦІЇ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО ПРОТИСТОЯННЯ.....	262
<i>Терех Т. М., Гаврись А. П.</i>	
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДІЯМ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.....	263
<i>Трейдіна Д. О., Спіркіна О. О.</i>	
ЩОДО ЗАХОДІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПІД ЧАС НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ.....	265
<i>Усатюк В. Р., Березюк О. В.</i>	
ЗМЕНШЕННЯ НЕГАТИВНОЇ ДІЇ ПАРНИКОВОГО ЕФЕКТУ НА ОЗОНОВИЙ ШАР ЗЕМЛІ	267
<i>Філіппова В. В., Гаврись А. П.</i>	
ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У ВОЄННИЙ ЧАС.....	268
<i>Чепіль В. О., Дерен К. О., Неменуца С. М.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ ВІД ТЕХНОГЕННИХ НЕБЕЗПЕК.....	270
<i>Черниш А. І., Мартиновський О. О., Мирошник О. М.</i>	
ЛОГІЧНІ МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У СИСТЕМІ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ	271
<i>Шапа С. Ю., Богатов О. І.</i>	
МІСЦЕ ОПЕРАТИВНОГО РОЗГОРТАННЯ В ЗАГАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ.....	273
<i>Шебанова Н. О., Терещук І. А., Магльована Т. В.</i>	
АНАЛІЗ РІВНІВ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОЇ ДОЗИ ВНУТРІШНЬОГО ОПРОМІНЕННЯ УЧАСНИКІВ ПОЖЕЖОГАСІННЯ	274
<i>Шепель З. О., Панімаш Ю. В.</i>	
ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД.....	275
<i>Vasyliv N. Yu.</i>	
MANAGEMENT SYSTEMS APPROACH TO OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH HAZARDS AND RISKS	277